

ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Алексєєва Г.В.

вихователь,

Криворізький комунальний дошкільний навчальний заклад № 144

РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ 2-3 РОКІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР

Розвиток мовлення у системі дошкільної освіти завжди посідав чільне місце. Це відображено у чинних програмах навчання і виховання дітей. Відповідно до змісту програм, мовлення є засобом і способом реалізації освітніх ліній у всіх сферах життєдіяльності дитини третього року життя.

Для організації роботи з дітьми цього віку вихователю необхідно розв'язати завдання, що стосуються розвитку розуміння мови:

– спонукати дітей переходити від спілкування за допомогою жестів і міміки до спілкування з використанням полегшених слів і звукосполучень;

– закріплювати розуміння слів, що означають імена людей, назви рослин, тварин, предметів та їх властивості, дії людей і тварин, фізичні стани, прислівників, що позначають доступні просторові, часові та кількісні відношення;

– учити називати і знаходити знайомі предмети (одяг, меблі, посуд, іграшки, тварини) незалежно від розміру, кольору, форми та предмети, що позначаються близькими за звучанням словами (чашка і чайник, шапка і шарф);

– учити розуміти найпростіші причинно-наслідкові зв'язки за допомогою нескладних сюжетних картинок (діти у пісочниці, хлопчик грається з машинкою, дівчинка танцює тощо).

– учити правильно вживати особові займенники (я, ти, ми, мені), прислівники (там, туди), прийменники (в, на), форми множини, прикметники, наказову форму дієслова, користуватися простими реченнями з двох, а на кінець другого року – з трьох-чотирьох слів;

– розуміти значення та використовувати виразні невербальні засоби для встановлення контактів (усмішка, приязний погляд, лагідний дотик, прогладжування);

– розуміти розповіді, сюжетні тексти, казки, оповідання, вірші, відповідати на запитання за їх змістом.

Для дітей дошкільного віку гра є провідним видом діяльності. Дидактична гра дає можливість вирішувати різні педагогічні завдання в ігровій формі. Потребу в грі і бажання грати у дошкільників необхідно використовувати і спрямовувати з метою вирішення певних навчальних і виховних завдань. Діти граються, не підозрюючи, що засвоюють якісь знання, оволодівають навичками дії з предметами, навчаються культурі спілкування один з одним.

Розглянемо класифікацію дидактичних ігор, запропоновану О. І. Сорокіною [2, с. 16]:

– ігри-подорожі. Відображають реальні факти і події через незвичайне: просте – через загадкове, складне – через переборне, необхідне – через цікаве. Вони покликані посилити враження, надати пізнавального змісту, казкової незвичайності, звернути увагу дітей на те, що існує поряд, але вони цього не помічають. Це може бути подорож у намічене місце, подолання простору і часу, подорож думки, уяви тощо;

– ігри-доручення. Ігрове завдання та ігрові дії в них ґрунтуються на пропозиції що-небудь зробити: «Збери у кошик усі іграшки червоного кольору», «Дістань із мішечка предмети круглої форми» та ін.;

– ігри-припущення. Їх ігрове завдання виражене в назвах: «Що було б.?»», «Що б я зробив, якби.?» та ін. Вони спонукають дітей до осмислення наступної дії, що потребує вміння зіставляти знання з обставинами або запропонованими умовами, встановлювати причинні зв'язки, активної роботи уяви;

– ігри-загадки розвивають здатність до аналізу, узагальнення, формують вміння розмірковувати, робити висновки;

– ігри-бесіди. Основою їх є спілкування вихователя з дітьми, дітей між собою, яке постає як ігрове навчання та ігрова діяльність. Цінність таких ігор полягає в активізації емоційно-розумових процесів (єдності слова, дії, думки, уяви дітей), у вихованні вміння слухати і чути питання вихователя, питання і відповіді дітей, вміння зосереджувати увагу на змісті розмови, висловлювати судження.

Дидактичні ігри та вправи, що передбачають вживання слів, що належать до різних частин мови пропонує використовувати В. В. Сорокіною [1]. Наприклад, діти пояснюють, хто як подає голос (гавкає, квакає, крякає), що можна робити молотком, ножицями, пензликом; вгадують, що змінилося. («Маша сховалася за дерево»; «Виросло багато ягід»; «Втік далеко» і т. д.) При проведенні таких вправ використовуються різноманітні картинки, предмети, іграшки.

Вихователю групи необхідно вести систематичну і цілеспрямовану роботу з розвитку мовлення вихованців. Саме ранній вік найбільш сприятливий для закладання основ грамотної, чіткої, гарної мови, для пробудження інтересу до всього, що нас оточує. Тому задача збагачення словника та активізації мовлення дітей повинна вирішуватися щохвилини, щомиті.

Список використаних джерел:

1. Гербова В. В. Заняття по развитию речи в первой младшей группе детского сада. Планы занятий / В. В. Гербова. – М.: Синтез. Мозаика, 2011 – 88 с.
2. Сорокина А. И. Дидактические игры в детском саду. – М.: Просвещение, 1982 – 98 с.